

Anmeldelser

Claus Beck-Nielsen har flere gange skiftet navn, men nu hedder han Claus Beck-Nielsen igen. Foto: Carsten Bundgaard

Selvudslettende sadist

■ Claus Beck-Nielsen skriver sjovt, underfundigt og grumt om forfatterkolleger og deres fysik.

ROMAN

CLAUS BECK-NIELSEN
MINE MØDER MED DE DANSKE FORFATTERE
192 sider, 230 kr.
Gyldendal
Er udkommet

ERIK SVENDSEN

kultur@jp.dk

Titlen er uskyldig – men det er bogen ingenlunde.

Den i den brede offentlighed ikke særligt kendte Claus Beck-Nielsen skriver om flere berømte kolleger, og genremæssigt klassificeres bogen både som en roman og "et spejlkabinet". Altså som fiktive møder, opdigtede fra start til slut, og skildringer, hvor den skrivende spejler sig. Bliver kollegerne krænkede – og flere må blive ret sure! – immuniserer bogen sig mod kritik, i og med at teksten først og fremmest rammer og handler om den skrevne selv.

Han projicerer, samtidig med at han konstant er selvudslettende, selvkritisk, selvkorrigerende, knapt en mand, en fattigrøv. Men selvscenesættelsen som en undermåler muliggør disse tilsyneladende tilforladelige og sympatiserende udstillinger af kollegerne. Tilsyneladende, men det er ikke alle portrætter, der er lige ondskabsfulde (Henrik Nordbrandt, Thomas Boberg f.eks.). Et par er hylende private, men Nielsens fabulerende og selvnegerende, fikionaliserende form gør det svært for ekshustruen Christina Hesselholdt at anlægge sag.

Jørgen Leth spiddet

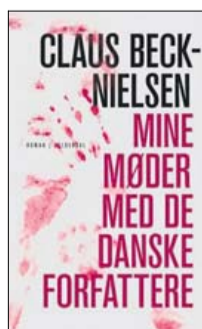
De fleste tekster fokuserer, ikke på forfatterens tekster,

men på deres kroppe. En rød tråd er den menneskelige krops forfald og en utalt trang til at posere. Den pilmagre, anorektisk udseende Nielsen møder Klaus Ribbjerg som en gammel mand – samtidig med at der siges meget elskværdigt om Ribbjerg. Ib Michael er den skinbarlige poseur, Jørgen Leth en narcissist (hvor er den tekst spiddende!), mens det viser sig, at Peter Høegs manerer måske har været med til at skabe Claus Beck-Nielsens egen vidtløftigt spraglede leg med identiteten og forfattermasker.

Når rollemodellen falder til jorden, gungrer det. Legendariske Poul Borum talte messende om kroppen, mens hans egen var forfalden. Pia Tafdrup giver anledning til en grotesk og myrekrybende skildring af Nielsen på bordel. Bevares, uden dronning Tafdrup.

Analysen går i sort

Nielsen skriver sine steder blændende. For eksempel kan der pludselig dukke passager op, der mimer den forfatter, som får kniven. Pastiche kræver stilsans, og den besidder den kokette Nielsen. Men to gange er det for meget for meget. Overhalingen af Christina Hesselholdt burde være sløjftet, og når man har kendt Peer Hultberg, må jeg sige, at her er Nielsens analytiske sans gået i sort. Hans selvbillende fylder så meget, at Nielsen ikke har set mennesket Hultberg.

EROTISK ROMAN

HELENA S. PAIGE
EN KVINDE GÅR IND PÅ EN BAR
På dansk ved Neel Rocco
256 sider, 149,95 kr.
Lindhardt og Ringhof
Er udkommet

EROTISKE NOVELLER

11 DANSKE FORFATTERE
360 GRADER
180 sider, 199,95 kr.
Lindhardt & Ringhof
Er udkommet

KATRINE SOMMER BOYSEN

kultur@jp.dk

Efter gennem det seneste år at have pløjet mig gennem side efter side af erotisk litteratur af så kummerlig kvalitet, at det føltes som at tørkvalde en impotent, synes *taglinen* på den seneste lyske stjerne på den lavlitterære pornografis stjernehimmel ganske tillokkende:

»Du bestemmer, hvordan natten skal ende.«

Ja, tak! Så kan det være, at vi endelig kan navigere uden om spejlblanke, ærbarre og seksuelt uerfarne kvinder, mangemillionærer med dunkende kæmpepikke og stamina ud over det sædvanlige samt forskellige variationer over Christian Greys sadomasochistiske lystens hule.

»En kvinde går ind på en bar« er skrevet af den sydafrikanske forfatterkant Sarah Lotz, Paige Nick og Helen Moffett under pseudonymet (som det er så populært, når det kommer til erotisk litteratur) Helena S. Paige. Det spidsfindige ved romanen er, at historien er konstrueret som den slags eventyrromaner, de fleste nok erindrer fra barndommen, hvor man selv var med til at determinere handlingen. Og det er faktisk sjovt, når det kommer til erotik. For hvor ofte har man ikke i »50 Shades«-regi tænkt: »Sige nej til *gagballen*« eller »Pisk dog den idiot i stedet!«

Broderparten af den erotiske litteratur, der er udgivet i den postcoitale lathed efter den kollektive »50 Shades«-orgasme, har nemlig abonneret på en helt bestemt form- og indholdsmæssig skabelon. Og den skabelon bryder »En kvinde

går ind på en bar« til en vis grad. Det er en lille revolution.

Forbudte mormotrusser

I centrum af romanen står læseren naturligvis selv. Henvendelsesformen er du, så man sikrer et maksimalt identifikationsmoment, og hovedpersonen er gjort så tilpas gennemsigtig, at alle vil kunne sætte sig i hendes sted. Vi hører intet om hendes job og hendes (selvfølgelig smukke) ydre, og vi kender ikke til hendes præferencer. Voilå, så kunne det jo lige så godt være dig selv.

Du står for at skulle på bar med din veninde, og allerede på romanens første sider præsenteres vi for dilemma nummer ét. For en truse er ikke bare en truse er ikke bare en truse, som de fleste kvinder ved. Vi skal nu beslutte, om aftenen skal foregå i uformelige bomulds-trusser, slankende *shapewear*, en minimal, lilla g-streng eller helt uden trusser. Som den erotiske Rasmus Modsat, denne anmelder er, valgte jeg selvfølgelig både mormotrusser og den slanke

kende megatrusse, men hov, valget var ikke så frit alligevel! For i alle andre tilfælde end den frække, lilla g-streng guides vi tilbage til udgangspunktet og lærer, at der midt i det frie valg findes et rigtigt valg.

Når man så er ankommet til baren i den uundgåelige g-streng, sort cocktailkjole og 12 cm høje stilletter, er det bare om at tage for sig af alle de mange seksuelle tilbud, der på magisk vis dukker op. Veninden måtte arbejde over, så du er alene i sexjunglen og skal beslutte, om du helst vil forfølge et eventyr med den unge bartender, en flot forretningsmand, en sexet rockstjerne eller måske være rigtig fræk og smutte med en sexet kvinde til fernisering? Uanset hvad du vælger, er du garanteret sex – om ikke andet så med din nyindkøbte dildo.

Forfriskende formleg

Det vil være synd at påstå, at forfatterkollektivet bag erotikaeventyret har opfundet den dybe tallerken, men det er forfriskende med formlegen, der også gør, at man som læser ikke forledes til at fortæbe sig i den fingerede handling, som desværre er lige så tynd, som vi er blevet vant til. Der er dog kærkomne overraskelser undervejs, og der er nærmest en berettiget grund til, at »En kvinde går ind på en bar« er skabt som en trilogi.

Tænk og grin

Andre og væsentligt mere interessante og kødfyldte boller kommer der på suppen i den danske novellsamling »360 grader«, hvor 11 forfattere er blevet opfordret til at skrive en erotisk fortælling under helt frie rammer. Det allerbedste ved teksterne er, at de giver et sjældent varieret indblik i det erotiske menageri og ikke bare er bygget op som en klimakshungrende pornofilm, og at de alle som én hæver barren

for litterær erotik. Her er det nemlig tilladt at tænke lidt en gang imellem og oven i købet grine, hvilket der ikke har været plads til i den selvhøjtidelige kioskporno. Det er også forfriskende, at teksterne ikke så direkte er henvendt til kvinder. Samlingen vender så at sige bunden i vejret på den erotiske bølge og afsøger nye kroge for liderligheden.

Samlingen indledes med Torben Munksgaards »Kropsvisitation«, hvor kønet i drømme bliver en elastisk størrelse i en ellers ganske jordnær københavnerfortælling. Den følges af Stephanie Gaarde Carunas elegante »Privatvisning«, der i en næsten punket stil narrer læseren ind på en tolkning af teksten for til slut at trække tæppet væk under os og byde på en både æggende og fræk historie. Overraskelsesmomentet står også centralt i Anne-Marie Vedsø Olesens samfundsdokumentar »Tip« om en kvindelig politiker, som går benhårdt til kamp mod prostitution, mens hun ufrivilligt forføres af sin case. Her overrumpler slutningen i den grad. Det er

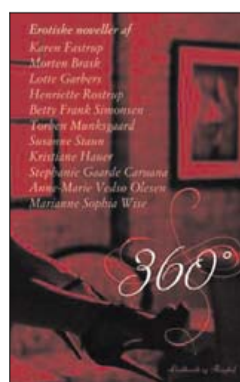

Foto: Coulthox

som et erotisk afsnit af "Borgen" – bare med et godt manuskript!

Også plads til ømhed

Blandt samlingens bedste bidrag er også Susanne Stauns "Vinterstål mod mit strålende kød". Her bliver seksualiteten fysisk, kropslig og dyrisk:

»I går blev jeg kneppet som en hund, grundigt og længe og dybt«.

Stærk er også Kristiane Hauers "Sne" om et ægtepar, hvis daglige rutine er ved at kvæle erotikken. I et uforstilt scenarie beskriver forfatteren, hvordan det på en snevejrsdag lykkes dem at finde hinanden igen. For sex er jo netop ikke bare håndjernsknald med lækre, mystiske fremmede, men også en tilstand af varighed, som det fornemt lykkes Kristiane Hauer at få formidlet.

Vi kommer naturligvis ikke helt uden om klichéerne. Som i Henriette Rostrups "Skopelos", hvor en dansk kvinde forføres af en lokal fisker, og Marianne Sophia Wises "Fotografen", hvor en kvindelig fotograf får andet end det perfekte billede af en hjemløs. I det hele taget kunne det have klædt forfatterne at søge lidt ud over den kreative klasses græsgange. Der forekommer uforholdsmæssigt mange gallerier, kunsttidskrifter og franske altaner i de 11 noveller, og det bliver lidt fantasiløst.

Teksterne i "360 grader" har måske ikke ligefrem fundet det litterære g-punkt, men det er både spændende og forførende læsning. Meget mere af det, tak!

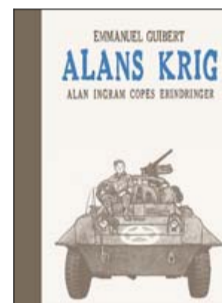
Lille mand, stor krig

■ Emmanuel Guiberts grafiske fortælling om soldaten Alan Cope er et pletskud om et individ under Anden Verdenskrig.

GRAFISK FORTÆLLING

EMMANUEL GUIBERT

ALANS KRIG
Oversat af Ole Steen Hansen
336 sider. 390 kr.
Forlaget Aben Maler
Er udkommet

TOM HERMANSEN

kultur@jp.dk

På bogens forside sidder en ung soldat på en panservogn. Hans venstre arm hviler på vognens forreste kanon, hans højre holder om hans hjelm, der hviler i skødet. Håret er blond og velfriseret, uniformen ser ren og ny ud. Panservognen ligner heller ikke en maskine, der har været gennem blodige, opslidende kampe. Den unge soldat er amerikaner og hedder Alan Cope. Sammen med sit kompagni ankom han til havnebyen Le Havre den 19. februar 1945. På sin 20-årsfødselsdag.

Alan Cope var således kun med i krigens sidste uger, og han så kun aske og ruiner. Blot én begrænset skudveksling var han involveret i.

Alan Cope er en virkelig person, hvis liv har fået grafisk form i den franske tegner Emmanuel Guiberts "Alans krig". Den udkom på fransk i tre dele og som en samlet grafisk fortælling på engelsk i 2008, og nu foreligger den i en velsmurt dansk oversættelse. Det er et pragtfuldt, originalt værk, der forståeligt nok har vundet et hav af priser.

Langsommelige dage

Alan Cope blev født i Californien og bosatte sig efter krigen i Frankrig, hvor han mødte Emmanuel Guibert en junidag i 1994. De blev nære venner, og Guibert »føjte et spontant behov for at fremstille det i skrift og tegning«, skriver han i bogens forord. Det var ikke

først og fremmest Alans deltagelse i krigen, der tiltalte Guibert, men hans person og evne som fortæller. Alan Cope døde i 1999, men nåede at se mange af bogens tegninger.

Er man til krudt, kugler og blod, er "Alans krig" næppe en relevant fortælling om Anden Verdenskrig. Alt går forbavsende langsomt, og dermed er det en historie, vi sjældent hører, men som mange soldater oplevede. Næmlig om en krig, hvor meget af tiden gik med at sidde og vente.

Bogens første tredjedel følger den unge, søgende Alan Cope, der træner på en militærbase hjemme i USA. Anden del udspiller sig under krigen, hvor det mest dramatiske indslag finder sted i Prag ved krigens afslutning, hvor Alan fra sin panservogn ser en tysk soldat blive kørt over bagfra af en kampvogn fra hans eget kompagni. Alan forsøger at advare ham, men for sent. Tredje del dækker efterkrigstiden, hvor Alan vender hjem til USA, men hurtigt returnerer til Europa, hvor han føler sig hjemme.

Et pletskud

Det er et stille, eftertænksomt liv, Alan Cope lever. Men han fortæller om det med en Herman Bang'sk detaljerigdom og indsigt. Hans fortælling formidlet gennem Emmanuel Guiberts enestående grafiske arbejde, hvor hver røde er et kunstværk, gør dette til et pletskud om det lille individ i den store krig.

Emmanuel Guibert udgav sidste år en bog om Alans barndom. Den må vi vente på i dansk udgave.

Hver en røde i "Alans krig" er et kunstværk. Foto fra bogen

SPROGET

Ska' ha' eller be' om

TAGE CLAUSEN

sproget@jp.dk

? Sproget forandrer sig jo i takt med, at vi mennesker forandrer os. Der var engang, hvor man kunne købe billet i toget. En yngre mand sagde: »Jeg skal have en billet«. »Nej,« afbrød konduktøren ham. »De vil bede om en billet«. Det ville jo lyde helt forkert i dagens Danmark. Bede, det gør vi i kirken. Niels Erik H. Christensen Odense NØ

! Det lyder nu ikke helt skævt at bede om noget, som man gerne vil købe. Derimod lyder det efter min mening ret primitivt, grænsende til det vulgære, hos bageren at sige »Jeg ska' ha' fire rundstykker«, i kiosken at sige »Jeg ska' ha' en avis« eller på restaurant at sige »Jeg ska' ha' en engelsk bøf«. Det er der ingen, der siger, at man skal.

Det er ganske rigtigt et spørgsmål om alder og generation, ligesom når unge mennesker ikke kan sige »Min kammerat og mig« eller »Min kammerat og jeg...«, men absolut skal sige mig først. »Mig og min kammerat.«

Men der er række andre områder, hvor det at »bede om« efter min mening bliver brugt forkert. Når politiet for eksempel beder en person om at vise kørekortet eller beder en bilist om at holde ind til siden, er der absolut ikke tale om en høflig anmodning. Så er der tale om en lodret ordre. Her er udtrykket »bede om« en tyk eufemisme, men tilsyneladende anvendes det ganske ureflekteret.

? Man kan røve en damestaske og måske endda en guldsmedebutik – men man kan da ikke røve en dame eller en guldsmed? Eller har jeg bare ikke fulgt med tiden? Kaj Heydorn, Roskilde

! Man kan berøve en dame eller en guldsmedeforretning, og det, som man tager med, røver man. Hvis man røver en dame eller en guldsmedeforretning, tager man damen og forretningen med. If. Den Danske Ordbog har udtrykket at røve i betydningen berøve været brugt siden 1970 og regnes af nogle for ukorrekt. Bl. a. undertegnede, kan jeg tilføje.

Har De spørgsmål om sproget?

Skriv til Morgenavisen Jyllands-Posten, Grøndalsvej 3, 8260 Viby J, og mærk kuverten "Sproget" – eller send e-mail (opgiv navn og postadresse) til: sproget@jp.dk